

KORONER ANJİYOGRAFI VE PERKÜTAN TRANSLUMİNAL KORONER ANJİYOPLASTİ İŞLEMİ ÖNCESİ UYGULANAN MÜZİK EŞLİĞİNDE PROGRESİF KAS GEVŞEME EGZERSİZİNİN BİREYLERİN ANKSİYETE DÜZEYLERİNE OLAN ETKİSİ

Tez Yazarı:	Özgür DEMİR
Tez Danışmanı:	Doç. Dr. Hülya ARSLANTAŞ
Yılı:	Aydın, 2013
Enstitü:	Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Tezi

Amaç: Bu çalışmada, koroner anjiyografi ve perkütan transluminal koroner angioplasti işlemi öncesi müzik eşliğinde uygulanan progresif kas gevşeme egzersizinin bireylerin anksiyete düzeylerine olan etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Yarı-deneyssel bir araştırma olup, ön test-son test, kontrol gruplu düzende gerçekleştirilen araştırmanın evrenini; Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Kardiyoloji servisinde 2011-2013 yılları arasında yatmakta olan koroner anjiyografi (KAG) ve perkütan transluminal koroner angioplasti (PTKA) hastaları oluşturmuştur. Örneklemi çalışmaya alınma kriterlerine uygun 150 hasta oluşturmuştur. Örneklem sayısı G-Power istatistik programıyla belirlenmiştir. Araştırmada örneklem büyüklüğü kota örnekleme yöntemine göre her bir grup için 50 olarak belirlenmiş ve 50 deney KAG, 50 deney PTKA ve 50 kontrol grubu olmak üzere toplam 150 hasta örnekleme alınmıştır. Kura yöntemi ile ayın tek günleri kontrol grubu, çift günleri ise deney KAG ve PTKA grubu olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılmayı kabul eden deney ve kontrol grubundaki hastalara işlem öncesi, Kişisel Bilgi Formu, Durumluluk-Süreklilik Anksiyete Ölçeği doldurulmuştur. Bu işlemlerin tamamlanmasının ardından deney grubunda yer alan hastalara işlemden 30 dk. önce müzik eşliğinde progresif kas gevşeme egzersizi uygulanmış, kontrol grubuna ise herhangi bir girişimde bulunulmamıştır.

Araştırmacı, deney grubuna yapılan girişimler sırasında konuşmadan ve müdahale etmeden bireylerin yanında bulunmuştur. İşlem sonrası durumluluk- süreklilik

anksiyete ölçekleri her üç gruba da işlemden 30 dk. sonra tekrar uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler tanımlayıcı istatistiksel metodların yanı sıra tekrarlı ölçümlerde Varyans Analizi ve One Way Anova testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyindedir.

Bulgular: Araştırmaya katılan deney ve kontrol grupları arasında yaş dışında diğer bireysel özellikler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmada deney KAG, deney PTKA ve kontrol grubundaki bireylerin uygulama öncesi durumluluk ve süreklilik anksiyete puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Uygulama sonrası bireylerin durumluluk kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($F=0,152$; $p < 0,0001$). Uygulama sonrası bireylerin sürekli kaygı puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=3,24$; $p=0,04$).

Uygulama öncesi deney KAG, deney PTKA ve kontrol grupları arasında bireylerin hemodinamik parametrelerle puan ortalamaları değerlendirildiğinde; sistolik kan basıncı, nabız sayısı ve solunum sayısı açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu ($F=9,04$; $p < 0,001$; $F=4,08$; $p=0,01$ $F=16,522$; $p < 0,0001$), diastolik kan basıncı açısından ise anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur. Uygulama sonrası deney KAG, deney PTKA ve kontrol grupları arasında hemodinamik parametrelere göre puan ortalamaları değerlendirildiğinde; sistolik kan basıncı, diastolik kan basıncı, nabız sayısı ve solunum sayısı açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu

bulunmuştur (F=34,30; p<0,0001; F=26,64; p<0,0001; F=8,45; p<0,0001; F=71,20; p<0,0001).

Sonuç: KAG ve PTKA işlemi öncesi kardiyoloji servisinde müzik eşliğinde uygulanan progresif kas gevşeme egzersizinin bireylerin anksiyete düzeylerini ve hemodinamik parametre değerlerini belirgin düzeyde azalttığı

sonucuna varılmıştır. Kardiyoloji servisi rutinleri içinde bu uygulamanın yer alması ve primer uygulatıcılar olarak hemşirelerin sorumluluk alması önerilir.

Anahtar sözcükler: Koroner anjiyografi, perkütan transluminal koroner angioplasti, müzik dinleme, progresif kas gevşeme egzersizi, anksiyete.